

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н. Камелия Николова

Институт за изследване на изкуствата, БАН; НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”

за представените научни трудове за участие в конкурса
за заемане на академична длъжност „доцент“ (Управление в сценичните изкуства)
в област на висшето образование 8 – Изкуства, Театрознание и театрално изкуство,
професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство,
научна специалност „Театрознание и театрално изкуство”,
обявен от **Театрален колеж “Любен Гройс“**
в „Държавен вестник“ бр. 59 от 11 юли 2023, с единствен кандидат:
д-р Екатерина Кънчева Кънчева

За участие в конкурса д-р Екатерина Кънчева е представила хабилитационен труд – монографията “Организационни системи в управлението на сценичните изкуства”; пет научни статии „Професионалният път – преход към началото“ (сп. „Театър“, 22 юли, 2023. ISSN: 20940 SSN 0204-6253), „Архетипът на творческия процес – пробуждане“, (сп. „Театър“, 28.02.2022.), „Творчеството в сферата на крайното, преходно и променящото се...“ (Годишник на НАТФИЗ, С. 2023), „Потоците на творческите кухни – течения или добре конструирани „светилища“, (Годишник на НАТФИЗ, С., 2021), „Приложение на маркетинговия модел "4P" в театралното продуцентство в България“ (сп. „Театър“, 2016/2017); роли; договори за реализация на авторски спектакли и участия в проекти като научен, образователен художественотворчески международен проект ЕМРАСТ (Договор по проект ЕМРАСТ – NATFA, за ръководство на Творчески резиденции, Созопол)

Автор е на пиесите „Изтичане на обич“ (Obi4.com), получила номинация „Аскеер 2015”; „Чудесата са сред нас“ - 1 и 2 част; на авторски спектакъл за деца в Общински театър „Боян Дановски“; на драматизация на „Снежната кралица“, реализирана в Театър София и ДТ “Константин Величков“, Пазарджик.

Представените от кандидата монография, научни статии и справка за художествено-творческа дейност отговарят на минималните национални изисквания за присъждане на академичното звание „доцент“.

За основен обект на това становище взимам изброените по-горе материали, както и имам предвид доказателства за придобит административен опит в управлението на сценичните

изкуства, който се изразява в 15 години работа като заместник-директор в два професионални държавни театъра – Общински театър „Боян Дановски“, Перник и Театър София.

В обучението си като докторант Екатерина Кънчева последователно работи в тази посока като се стреми да осмисли чрез натрупване и анализ на необходимите теоретични знания на придобития от нея практически опит в професионална сценична среда. Развитието на придобитите знания и на практическите ѝ умения и компетенции в административната област водят до подготвянето на представената за участие в настоящият конкурс монография “Организационни системи в управлението на сценичните изкуства“ . След докторският ѝ труд „Театралното продуцентство в България – минало, настояще и бъдеще в контекста на съвременната европейска практика“, с научен ръководител проф. Пламен Марков, тя естествено продължава да работи по съвременните аспекти на предизвикателствата пред управлението на сценичната дейност. Интересува се както от развитието на културната среда, така и от развитието на човешкия потенциал като основен двигател в творческите процеси. В монографията си тя отделя специално внимание на творческия процес, на ролята на интуицията и предвиждането. Това са темите, които Екатерина Кънчева изследва последователно както в хабилитационния си текст, така и в предложените статии. Навлиза и по-дълбоко като прави разрез, в който изследва етапите на процеса на създаване и неговото развитие.

В продължение на този анализ Кънчева въвежда в структурата на управлението на културата в България и по-конкретно на сценичните изкуства като откроява институционално ключовите компоненти в това администриране. Последователно представя видове управленски структури на организации, свързани със сценичните изкуства и проследява тяхната йерархична последователност. По-съществено внимание отделя на конкретната структурата на един държавен културен институт, като анализира видовете екипи, с които неговото управление изгражда тези структури, съобразени със стратегическите цели на културната организация.

Хабилитационният труд е структуриран съобразно поставените цели. Уводът представя коректно обекта, предмета и основната теза, като резултатите са формулирани точно и ясно. Заключението представя доказателства през практико-приложните модели. Научната литература в областта на сценичното изкуство е представена с необходимата прецизност и е в съответствие с изискванията, целите и спецификата на сценичното изкуство.

Приноси на предложените научни трудове:

С това задълбочено представяне на сценичната дейност Екатерина Кънчева доказва тезата, че е необходима синхронна свързаност между всяка една система, на всеки един етап от развитието, за да може да се създават подходящи организационни условия за творческа работа. Доказва че без която и да е от тях творческият резултат не би бил възможен или създадените артефакти не бипа имали дълъг живот.

В тези твърдения Екатерина Кънчева акцентира основно върху ключово необходимите компетентности и функционални характеристики на всяка една от позициите, съществено необходими за осъществяването на професионална творческа дейност. Така тя извежда значимостта от интердисциплинарното познание, което съвременният мениджър трябва да притежава за да управлява успешно своите проекти. Мотивира и необходимостта да ги надгражда, защото работи във високорискова, динамично променяща се среда.

Практико – приложният характер на представените в хабилитационния труд модели предлага още един значим принос в управлението на сценични проекти и би бил полезен както за навлизането в терминологията така и при решаването на реални професионални казуси.

Важно качество на хабилитационния труд и на посочените статии е, че в тях е представено личното становище на авторката по темата на базата на придобит практически опит и на задълбочено, последователно и целенасочено теоретично познание, придобито на базата на усвоен сериозен обем от литература.

Нямам бележки и препоръки към предложените материали за участие в конкурса. Запознаването ми с теоретичните текстове на Екатерина Кънчева, както и с анализите и изводите в монографичния труд потвърдиха както постигнатия от нея досега опит като творец, така и успешното ѝ развитие в управлението на сценичните изкуства като дългогодишен заместник-директор на театрални институции, работил последователно в Общински театър „Боян Дановски“, Перник (5 г.) и в Театър София (10 г.).

Преподавателска дейност и административна дейност

Впечатленията ми за работа ѝ като преподавател в НАТФИЗ са положителни. В атестацията на преподавателите в НАТФИЗ, проведена през тази година, Екатерина Кънчева получи висока оценка.

Това се дължи и на факта, че в периода 2018 – 2023 г. като преподавател в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ Екатерина Кънчева разработва учебните програми „Въведение в театралната организация“ и „Управление в културата“ за специалност „Театрална продукция“, както и успява да организира и ръководи практическите дейности на студентите съобразно учебния план на същата програма в държавни професионални театри. Учебната програма „Въведение в театралната организация“ тя преподава и в специалностите „Режисура за драматичен театър“, „Сценография“ (бакалаври). Разработва учебната програма „Управление на творчески екипи“ за магистърската специалност „Мениджмънт в сценичните изкуства и индустрии“, която е и избираема дисциплина в други магистърски програми в НАТФИЗ. В тези учебни програми са включени интердисциплинарни теми.

Асистент е в катедра „Драматичен театър“, Факултет „Сценични изкуства“ в НАТФИЗ. Участва в актуализирането и разработването на учебни планове и програми на факултета. През същия период тя работи и в Учебен отдел като гл. експерт към Факултет „Сценични изкуства“, подпомагайки организационни всички дейности в него. Участва и в организацията на изложби, ателиета, четения, семинари, премиери, чествания на годишнини и юбилеи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Представените материали по конкурса доказват, че д-р Екатерина Кънчева отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Театрален колеж „Любен Гройс“. Като член на научното жури ще гласувам положително за нейният избор.

Гласувам ДА.

София, 10.11.2023 г.

проф. д.н. Камелия Николова